

 **Ljubljana
Festival 60**
www.ljubljanafestival.si
20. 6.–13. 9. 2012

Glavni sponzor
Ljubljana Festivala 2012:

TelekomSlovenije

Častni pokrovitelj Ljubljana Festivala 2012
je gospod **Zoran Jankovič**, župan
Mestne občine Ljubljana.

Poročilo

September 2012

Ustanoviteljica
Festivala Ljubljana je
Mestna občina
Ljubljana

Festival Ljubljana je član:

SLOVENSKA
TURISTIČNA
ORGANIZACIJA
SLOVENIAN TOURIST BOARD

**I FEEL
SLOVENIA**

1. NEPOZABNO POLETJE 2012

Letošnja izvedba najstarejšega ter enega najpomembnejših in največjih poletnih festivalov ne le v Sloveniji, paš pa širši regiji, je predstavljala svojevrsten izziv.

Lani smo z izjemnim in drznim programom pokazali, da zmoremo veliko in še več; presegli smo prenekatero mejo, tako pri obiskovalcih kot naših podpornikih in v medijih pa dvignili nivo pričakovanja in že tako veliko zahtevnost glede kvalitete in pestrosti programa. In ker je bil letošnji Ljubljana Festival jubilejni in zaznamovan s številnimi obletnicami, je bil izziv glede kakovosti in vsebine programa toliko večji.

Mnogi se boste spomnili moje izjave ob zaključku 59. poletnega festivala, da smo pravzaprav praznovali že lani. A zdaj, ko vlečemo črto pod minulimi dogodki, lahko mirno rečemo, da je bilo lansko poletje le uvod v tokratno; to poletje je bilo nepozabno in, ponovno, presežno.

60. ljubljanski poletni festival smo začeli že konec maja in ga zaključili sredi septembra. Izvedli smo vse načrtovane prireditve, na katerih so nastopali vrhunski umetniki iz približno 50 držav sveta. Pripravili smo projekte, s katerimi dokazujemo, da spremljamo stanje duha sedanosti ter da znamo in zmoremo odreagirati na spremembe v družbi.

Festivalsko dogajanje se je iz matičnih Križank preselilo na številne lokacije po prestolnici in tudi zunaj nje. Uresničili smo svojo zavezo o povezovanju z domačimi in tujimi institucijami, kar je v tej dobi edino smiselno. Prav tako smo veliko pozornosti namenili

mladim upom, ki bodo nekoč polnili najprestižnejše dvorane po svetu. V goste so nas povabili slovenski konzulat v Celovcu ter koprski, tržaški in hrvaški župan. Številni umetniki so obljubili, da se vrnejo, priprave na nova usklajevanja z njimi že potekajo.

Vračali ste se tudi vi, spoštovani sponzorji, donatorji, predstavniki medijev, obiskovalke in obiskovalci. Cenimo vašo podporo v tem času, ki nam vsem predstavlja velik izziv v tem, kako stati in obstati, kaj početi zdaj in kaj načrtovati za prihodnost. Hvala, da ste bili z nami tudi v 60. Festivalovem poletju.

Prav tako se zahvaljujemo županu Zoranu Jankoviću in Mestni občini Ljubljana ter predsedniku države dr. Danilu Türku.

Bilo je dolgo, vroče, polno, navdihujoče in nepozabno poletje. Sveže in odlično. Naj bo tako tudi v letu 2013!

S spoštovanjem,

Darko Brlek
Direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana
Predsednik Evropskega združenja festivalov

2. SPLOŠNI PODATKI O FESTIVALU LJUBLJANA

Svet Festivala Ljubljana, ki ga sestavljajo predsednica Jadranka Dakič, podpredsednik Franc Slak ter člani Eva Strmljan Kreslin, Davorin Buinjac in Alenka Banovec, je program Ljubljana Festivala 2012 sprejel na 12. redni seji 11. aprila 2012.

Strokovni svet Festivala Ljubljana, ki ga sestavljajo predsednik Tomo Vran ter člani Andrej Drapal in Vesna Ovčak, je program Ljubljana Festivala 2012 sprejel na 5. redni seji 10. februarja 2012.

Festival Ljubljana je javni zavod. Njegova ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana. Direktor in umetniški vodja je Darko Brlek.

3. STROŠKI IN FINANCIRANJE

Program prireditev Festivala Ljubljana 2012 je stal **2.200.000 evrov**.

- Mestna občina Ljubljana je za program prispevala **600.000 evrov**.
- MOL pokriva tudi plače zaposlenih in nekatere materialne stroške.
- Ministrstvo za kulturo RS je prispevalo **33.600 evrov**.
- Prilivi od prodanih vstopnic znašajo: **540.000 evrov**.
- Prilivi sponzorjev in donatorjev: **970.000 evrov**.
- Ostalo so lastni prihodki od drugih storitev Festivala Ljubljana.

4. ŠTEVILO PRIREDITEV

Ljubljana Festival 2012 se je uradno pričel **20. junija** in zaključil **13. septembra**; v okviru spremljevalnega programa pa smo že 30. maja na Jakopičevem sprehajališču v parku Tivoli odprli foto razstavo, posvečeno 60. obletnici poletnega festivala.

V okviru Ljubljana Festivala 2012 je bilo izvedenih:

- 56 večernih prireditev	- 4 razstave
- 9 sklepnih koncertov mojstrskih tečajev	- 1 glasbena delavnica MusMA
- Mednarodna likovna kolonija	- 15 delavnic za otroke in mladino
	- 2 okrogli mizi

5. OBISKANOST PRIREDITEV

Različne prireditve letošnjega festivalskega poletja si je ogledalo približno **50.000** obiskovalcev.

6. SODELUJOČI Z VSEGA SVETA

Sodelovalo je prek **3300** umetnikov iz skoraj 50 držav: Slovenija, Albanija, Avstralija, Avstrija, Azerbajdžan, Belgija, Belorusija, Bolgarija, Brazilija, Ciper, Češka, Čile, Črna gora, Egipt, Francija, Hong Kong, Hrvaška, Iran, Irska, Italija, Japonska, Južna Koreja, Kanada, Kitajska, Kolumbija, Litva, Madžarska, Makedonija, Malta, Mehika, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Poljska, Portugalska, Romunija, Rusija, Slovaška, Srbija, Španija, Švica, Tajvan, Turčija, Ukrajina, Velika Britanija, Združene države Amerike, idr.

7. NAJVEČJI DOGODKI LJUBLJANA FESTIVALA 2012

»Ljubljanski festival je veličastna institucija, ki slovenski prestolnici lepi krila svetovljanstva, vrhunske umetniške kakovosti in odličnosti, kakršna je danes redka.«

Manca Košir, publicistka

DUNAJSKI FILHARMONIKI

Dirigent: **sir Simon Rattle**

20. junij, Cankarjev dom

»Še pred glasbo samo je imponiral imenitno sestavljen spored [...] Ob izvedbi Brahmsove Tretje simfonije, nespornem višku koncerta, koncertne sezone in tudi piščevih življenjskih izkušenj, ostajam praktično brez besed. Ingenioznosti Rattla in Dunajskih filharmonikov se velja samo tiho prikloniti.«

Gregor Pompe, Izjemnost, ob kateri onemiš, Dnevnik, 22. 6.

POLETNA NOČ – 50 LET SLOVENSKE POPEVKE

21. junij, Kongresni trg

»Predsinočnjim je bil prepoln Kongresni trg pravzaprav velik časovni stroj. Petindvajset slovenskih pevcev vseh generacij je ob spremljavi Simfoničnega orkestra in Big Banda RTV Slovenija pod vodstvom Patrika Grebla vrtelo čas nazaj. Koncert Poletna noč, ki sta ga pripravila Festival Ljubljana in RTV Slovenija, je bil tokrat posvečen 50-letnici festivala Slovenska popevka. In brez težav je vzpostavil most v čase, ko so zvezde padale v noč in je sijal orion, med iskrenimi ljudmi pa je odzvanjala mandolina ...«

M. I., Večno mlada dama je srečala Abrahama, Primorske novice, 23. 6.

GOSPODA GLEMBAJEVI

Atelje 212

26. junij, Križanke

»Vse, kar ostane, ko ves blišč, status in ugled izginejo, je naša notranja moralna drža. Predstava torej brezkompromisno zareže v gledalca in ga postavi pred ogledalo. Si bomo upali odpreti oči?«

Ana Rozman, Dogodki in odmevi, Radio Slovenija, 1. program, 27. 6.

Jani Golob **LJUBEZEN KAPITAL, krstna izvedba**

Od 27. do 30. junija, SNG Opera in balet Ljubljana

»To je delo preizkušenega opernega skladatelja, ki ve, kaj hoče in kaj se od njega pričakuje, kaj torej pričakuje občinstvo in kaj pevci. Ob njem smo izbrali vrhunsko zasedbo in prekaljene umetnike.«

Milivoj Šurbek

ComPASSiON Koreografija: **Kjara Starič**

2. julij, Križanke

»Predstava modernega baleta ComPASSiON ni samo zgodba o sočutju, je, kot so zapisali v opisu predstave, bivanjska zgodba vsakega od nas. Je vseživljenjskega ljubezenska zgodba 15 plesalcev, ki so se v uvodnih koreografskih sekvencah po odru gibali izrazito restriktivno, mehanicistično in samozadostno, je tako izrisalo svet, ki ga usmerja hladni in brezbržni individualizem. Na splošno je mladi 15-članski ansambel precej suvereno in prepričljivo podal zgodbeni tok.«

Nataša Skuk, Festivalsko dogajanje, Radio Slovenija, 1. program, 4. 7.

MICHAEL NYMAN

4. julij, Križanke

»Tokrat ni bila v ospredju le filmska glasba [...]. Polovica koncerta je namreč osvetlila nekoliko manj znano področje ustvarjanja Michaela Nymana, to je vizualna umetnost. Nyman namreč ni le vsestranski glasbeni ustvarjalec, ukvarja se tudi s fotografijo in pa z videom, za katerega seveda potem napiše tudi avtorsko glasbo. Prav možno je, da bo tema enega njegovih naslednjih videov prav Ljubljana.«

Polona Balantič, Poletna scena, TV Slovenija, 4. 7.

»Nekomu, ki je napisal glasbo za film Klavir, ovenčan s tremi oskarji, prisluhneš že iz radovednosti. Ko pa gre za Michaela Nymana, ki v živo tudi sam na klavirju izvaja svojo glasbo skupaj z orkestrom, je radovednost toliko večja. Navsezadnje je mojster minimalistične in filmske glasbe tako rekoč prišel na naše domače dvorišče, se pravi v ljubljanske Križanke.«

Suzana Golubov, Svetovljan Nyman na našem 'dvorišču', Story, 12. 7.

ČAROVNICE IZ EASTWICKA, muzikal

Mestno gledališče ljubljansko

6., 8. julij, Križanke

»Čeprav so v MGL 12. maja premierno že izvedli letošnji 'najrazkošnejši projekt', kot ga je imenovala umetniški vodja Barbara Hieng Samobor, je bila slavnostna premiera muzikala Čarovnice iz Eastwicka v Križankah, in sicer v petek, 6. julija. [...] V MGL so še enkrat dokazali, da jim ta žanr leži in da imajo v ansamblu odlične interprete, katerim se običajno pridruži še kak gost.«

Mestno gledališče ljubljansko začaralo festivalsko občinstvo, Primorski dnevnik, 10. 7.

XV. MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA

Od 8. do 13. julija, Križanke

»Posebna atmosfera Križank, kolonija, ena izmed redkih v Evropi, ki so postavljene v urbano okolje, je na idejni ravni nastala po zaključku Festivala Ljubljana pred 16 leti, ko sta direktor festivala Darko Brlek in selektor Tomo Vran začutila, da so različni festivalski dogodki nenadoma izpuhteli. Zato so bili že naslednje leto k sodelovanju povabljeni tudi likovniki, ki imajo na neki način nalogo ustvarjati vizualno kroniko ljubljanskega festivala.«

Sandra Krkoč, Barve, krpice, les in računalniška vezja, Dnevnik, 13. 7.

Claudio Monteverdi

ORFEJ, baročna opera

9., 10. julij, SNG Opera in balet Ljubljana

»Najpomembnejši dosežek uprizoritve je, da korenini v pedagoškem, a je po videnem izrasla v umetniško.«

Gregor Pompe, Združene študentske moči odplačale nacionalni dolg, Dnevnik, 12. 7.

BÉJART BALLEZ IZ LOZANE

Dirigent: **Luis Gorelik**

19. julij, Križanke

»Poteza lepljenke na videz morda izključujočih se gibalnih, vizualnih in glasbenih estetik je učinkovala kot jednat in didaktični sprehod po zgodovini plesa; tisti, ki so na dogodek prišli predvsem zaradi vrhunskega baleta in klasične glasbe, so vmes dobili še porcijo sodobne, tradicionalnim pravilom nezavezujoče zvočnotelesne izraznosti.«

Zala Dobovšek, Za vsakogar nekaj (plesa), Delo, 23. 7.

ROBY LAKATOS, VRAŽJI GOSLAČ

23. julij, Križanke

»Čudovit večer je pričaral romski violinist Robi Lakatos, znan kot Vražji goslač. Na dvournem koncertu v Plečnikovih Križankah je vročekrvni virtuoz v okviru Festivala Ljubljana postregel z mešanico tako imenovane klasične in madžarsko-romske energične glasbe.«

Nejc Simšič, Pop In, Pop TV, 29. 7.

KOMORNI ZBOR KATEDRALE SMOLNI V SANKT PETERBURGU

Od 27. do 31. julija, Kostanjevica na Krki, Galerija Božidarja Jakca; Kranjska gora, Dvorana Vitranc; Piran, cerkev sv. Jurija; Ljubljana, Slovenska filharmonija; Ptuj, Minoritski samostan

»Zbor Smolni je pokazal ne samo pričakovano visoko pevsko kulturo, ampak tisto privlačnost samega glasovnega razpona, ki je pri njem tipičen in tako rekoč gensko pogojen, zato zveni drugače kot vsi drugi.«

Marijan Zlobec, Odlične interpretacije in privlačnost pevskega razpona, Delo, 1. 8.

KVARTET BADKE

8. avgust, Peklensko dvorišče Križank

»Koncert britanskega (londonskega) godalnega kvarteta Badke v Peklenskem dvorišču Križank si bomo zapomnili po sijajnem nastopu Slovenke Lane Trotovsšek kot prve violinistke zasedbe. Lana Trotovsšek se je v zadnjih letih svojega stalnega bivanja in delovanja v Londonu in od tam po Evropi razvila v odlično violinistko, izvajalko tako solistične kot komorne glasbe. Še več, na koncertu je pokazala prepričljive glasbeno vodstvene sposobnosti: pogum, samozavest, muzikalnost, tehnično izpiljenost, sugestivnost in smisel za realizacijo različnih stilov, od klasicizma in romantike do ruskega angažiranega in uporniškega glasbenega stila.«

Marijan Zlobec, Zvoki violine v Peklenskem dvorišču, Delo, 10. 8.

JESUS CHRIST SUPERSTAR, muzikal

Od 20. do 25. avgusta, Križanke

»Protagonisti Alex Gaumont v vlogi Kristusa, Ian Virgo v vlogi Jude in Portia Emare v vlogi Marije so svoje vloge v pevskem in igralskem pogledu podali nadvse prepričljivo in si večkrat prislužili aplavz na odprti sceni. Pohvaliti pa moramo tudi preostale. Predvsem člane zbora, ki so naglo in nadvse prepričljivo menjali vloge od apostolov do gobavcev in tako naprej. Seveda moramo omeniti tudi spremljevalni ansambel, ki je igral v zaodrju in se tudi po predstavi, žal, ni pokazal. Njegovi člani so svoje delo opravili z odliko. Vsekakor predstava, kakršne si v Ljubljani še želimo videti in slišati.«

Andrej Bedjanič, Glasbeni utrip, Radio Slovenija, 3. program, 29. 8.

»Če bi morali predstavo umestiti v širši družbeni kontekst, biblijska tema rock opere zanimivo korespondira z aktualnim dogajanjem v slovenski Cerkvi. Muzikal z najbolj slavno pesmijo Superstar namreč predstavlja prav to, v kar se je Jezus spremenil kot centralna figura insitucionalizirane krščanske religije. Iz lika upornika za pravice revnih, zavrženih družbenih členov se je preobrazil v superzvezdo, ki je izgubila stik s svojo zatirano bazo ...«

Jela Krečič, Revolucionar in superzvezdnik, Delo, 23. 8.

»Festival Ljubljana je poskrbel za še en glasbeno-uprizoritveni presežek letošnje sezone. Že tako raznolik program, ozaljšan s superlativi, je postregel z muzikalom Jesus Christ Superstar ...

Alex Gaumont v vlogi ljubečega, a počasi versko krhajočega se Jezusa, in Ian Virgo kot izdajalski Juda sta z izjemno igralsko in pevsko interpretacijo poskrbela, da je korelacija med njunima junakoma čustveno močna, ljubeče-sovražna, predvsem pa pristno človeška in nič kaj nadzemeljska. Virgov čisto zveneč in močan glas je v navideznem glasovnem dvoboju in solo izvedbah nekoliko prednjačil, a mu je Gaumont tesno sledil. Sploh v drugem dejanju, ko se zlomi zaradi nevere in vdanosti v kruto usodo, so visoki toni njegovega rockovskega glasu prišli do polnega izraza in dobesedno omrežili občinstvo.«

Igor Đukić, Jesus Christ Superstar: božanskost v človeški podobi, www.siol.net, 21. 8.

»Muzikal angleške produkcije, zanimiv zaradi različnih razlogov. Predvsem zato, ker nudi možnost, da vidimo postavitev z angleškimi umetniki, ki – pa naj se sliši še tako banalno – vedo, kaj pojejo.«

Sara Del Sal, V Ljubljani nov Jesus Christ Superstar, Il Piccolo, 22. 8.

KONCERT OPERNIH ARIJ

Sopranistka **Inva Mula**, baritonist **Leo Nucci**, dirigent **Ivan Repušić**

27. avgust, Cankarjev dom

»Leo Nucci se je izkazal kot popolni operni mag: barva in moč njegovega glasu sta vedno v službi kreacije, karakterja, odrske emocije.«

Gregor Pompe, Najlepše so zasijali dueti, Dnevnik, 30. 8.

»Ponedeljkov koncert opernih arij je bil svojevrsten hvalospev glasbenemu izročilu te sosedske mediteranske dežele. In zvezda večera je bil kljub mlajši ter vizualno in glasovno privlačni sopranistki albanskega rodu Invi Mula italijanski baritonist Leo Nucci, pri katerem je bilo čutiti, da je vsako noto odpel že ničkolikokrat in je kljub dopolnjenim sedemdesetim letom šarmiral z glasovno vitalnostjo, mladostno energijo in tipično italijansko samozavestjo. Ob tem pa seveda vidno užival pri pogumno odpetih podaljšanih zaključnih tonih.«

Damijan Vinter, Živela Italija!, Večer, 30. 8.

VLADO KRESLIN IN BALKAN BOYS

28. avgust, Križanke

»Vlado Kreslin pa je sinoči združil moči s skupino Balkan Boys, ki se je spomnite iz šova Slovenija ima talent, in, kot je napovedal, priredil eno najbolj žurerskih noči na letošnjem Festivalu Ljubljana. Polne Križanke in zidovi pred njimi so več kot dve uri prepevali Kreslinove največje hite, odrekal pa jim ni niti cel kup bisov, po katerih je sicer že znan.«

Ota Roš, Pop In, Pop TV, 29. 8.

ORKESTER MARIINSKEGA GLEDALIŠČA IZ SANKT PETERBURGA IN VALERIJ GERGIJEV

3. september, Cankarjev dom

»Gostovanje orkestra Mariinskega gledališča pod vodstvom Valerija Gergijeva je ena od dobrodošlih stalnic poletne glasbene ponudbe. Kot je na uvodni tiskovni konferenci poudaril direktor Darko Brlek, je Festival Ljubljana eden izmed šestih festivalov po svetu, na katerih ta priznani ruski dirigent, po rodu Osetijec, redno gostuje. In glede na koncert, ki je v ponedeljek ponovno napolnil Gallusovo dvorano in požel stoječe ovacije, je takšno sodelovanje več kot dobrodošlo.«

Damijan Vinter, Opojnost raznovrstnih motivov, Večer, 6. 9.

8. RAZLIČNA PRIZORIŠČA

Prireditve Festivala Ljubljana so potekale v Križankah (v Poletnem gledališču, Preddverju, Viteški dvorani, na Pergoli in Peklenskem dvorišču), na Kongresnem trgu, v Cankarjevem domu, Slovenski filharmoniji, SNG Opera in balet Ljubljana, na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani, v Atriju Uršulinkega samostana, Moderni galeriji, parku Tivoli – vse v Ljubljani – pa v Kranjski gori, Kostanjevici na Krki, Piranu in na Ptujju.

9. PROMOCIJA

a) Tiskan promocijski material

- predprogramska zloženska z vrhunci
- predprogram v slovenščini in angleščini (vložen tudi v časnik Delo)
- programska knjižica v slovenščini in angleščini
- slovensko-nemško-italijanska brošura
- programski, koncertni, gledališki listi za posamezne prireditve v slovenskem jeziku s povzetki v angleškem jeziku
- letaki o posameznih prireditvah
- različni plakati

b) Ostalo

- transparenti na glavnih ljubljanskih vpadnicah
- zastave Ljubljana Festivala 2012 po mestu in na prizoriščih festivalskih dogodkov
- namizne zastavice
- poslikava vlaka Slovenskih železnic in avtobusov LPP
- spletna stran www.ljubljanafestival.si
- Facebook
- e-novice
- SMS-sporočila
- redno obveščanje članov Kluba Festivala Ljubljana
- distribucija promocijskih materialov, neposredna pošta, novice, interna glasila, internetne strani, zaslone LCD, program kartice zvestobe naših partnerjev, sponzorjev in podpornikov: Adrie Airways, BTC, Dela, Diners Cluba Slovenija, Eventima, Imperial Travela, In Your Pocketa, Lekarne Ljubljana, Mediabusa, Mercatorja, Nove KBM, Petrola, Pošte Slovenije, banke SKB, Spara, Slovenskih železnic, Zavarovalnice Generali, Zavarovalnice Tilia, Žita, www.bolha.com
- distribucija promocijskih letakov in programskih publikacij na gospodarske, turistične in kulturne institucije, v hotele, gostinske lokale, večja nakupovalna središča, razne info točke po Sloveniji, Italiji in Avstriji ter na letališče Jožeta Pučnika, na železniške postaje Slovenskih železnic, na letala Adrie Airways, v izbrane Eventimove poslovalnice
- distribucija promocijskih letakov in programskih publikacij v okviru projekta Junij v Ljubljani

c) Gadgeti

- ženske in moške majice
- dežniki
- pahljače
- ovratni trakovi

10. MEDIJSKI ODZIV

O prireditvah Ljubljana Festivala 2012 so poročali številni slovenski in tuji (hrvaški, italijanski, avstrijski, srbski, bosanski in drugi) mediji ter različne publikacije in spletne strani.

- časniki: Delo, Dnevnik, Finance, Finance Weekend, Il Gazzettino Veneto, Jutarnji list, Kärntner tageszeitung, Kleine Zeitung, Messagero Veneto, Nedelo, Nedelja, Nedeljski Dnevnik, Novi list, Novice, Oslobodjenje, Il Piccolo, Pogledi, Primorski dnevnik, Privredni vjesnik, Slovenske novice, The Jerusalem Post, Večer, Večernji list, Voce del Popolo, Žurnal24
- revijalni tisk: AA In-Flight Magazine, Arija, Bonbon, David, Die Brücke, Diners Club Magazine, Celovške novice, City Magazine, Cosmopolitan, Grazia, Goodlife, Elle, Finance Trendi, Glasna, Gloss, Golf klub, In Your pocket, Jana, Lady, Lea, Ljubljana, Manager, Mladina, Muska, Musical, Narobe, Nova, Obrazi, Ona, Ona Plus, Playboy, Slovenia Times, Sinfo, Stop, Story, Vikend, Vita Nuova, zvočni časopis za slepe Obzorje
- radio: Radio Slovenija (Ars, Prvi program, Val 202), Radio 1, Radio Agora, Radio Antena, Radio Aktual, Radioattività, Radio Belvi, Radio Center, Radio City, Radio Fragola, Radio Incorso, Radio Kaj, Radio Kaos, Radio Kranj, Radio Koper Capodistria, ORF, RAI, Radio Sora, Radio Študent, Radio Trst, Radio Trieste Evangelica
- televizija: TV Slovenija, Pop TV, TV Pink 3, TV Koper Capodistria, Jabuka TV, Net TV, ORF, TeleAntenna, Telequattro, Z1 TV
- agencije: STA, Ansa, Hina, International Press Agency, Reuters, Shutterstock images
- spletne strani: <http://artisttalk.eu>, www.24ur.com, www.antennatre.it, www.caranduser.com, www.clubradio.it, www.circuitomusica.it, www.delo.si, www.dnevnik.si, www.ftrendi.si, www.ljubljana.si, www.mediaspeed.net, www.napovednik.com, www.oper-graz.com, www.paradaplesa.si, www.playboy.si, www.pozareport.si, www.radio1.si, www.therocktologist.com, www.rockonnet.com, www.rtv slo.si, www.seniorji.info, www.sigic.si, www.siol.net, www.slotraveler.com, www.slovenskenovice.si, www.studentarija.net/infoscena, www.studio12.si, www.visitljubljana.si, www.tristeprema.it, www.zaklop.com, www.zurnal24.com
- brošura in spletna stran Evropskega združenja festivalov: www.efa-aef.org
- brošure KAM, Event.vodič, In Your Pocket
- interno glasilo Javnega holdinga Ljubljana Urban
- Bilten Društva Richard Wagner Ljubljana
- publikacije Slovenske turistične organizacije

Sodelovali smo na devetih novinarskih konferencah v Ljubljani, eni v Kopru (kamor smo se pripeljali s festivalskim vlakom), Celovcu in Trstu ter na dveh v Zagrebu. Za naše prireditve se je akreditiralo okrog 780 novinarjev, fotografov in snemalcev. Po dogovoru smo pripravili več kot 160 posameznih intervjujev in srečanj z gostujočimi umetniki.

11. FESTIVAL NA SPLETU

Obiskanost spletne strani v obdobju od 15. 6. do 3. 9. 2012

št. različnih obiskovalcev:	34.060
št. obiskov:	48.976
št. ogledov strani:	170.471
povprečno število ogledanih strani:	3.48
povprečno trajanje obiska:	2:27 min

Statistika FB

V obdobju od 8. junija do 5. septembra 2012 je Facebook stran Festivala Ljubljana pridobila 2.346 všečkov. Največ ljudi, ki je všečkalo stran, je pričakovano, iz Slovenije (1.961), sledijo Italija (50), Srbija (40), Velika Britanija (38), Združene države Amerike (38), vse do dna lestvice, kjer se znajdejo Švica (5), Argentina (5), Portugalska (5), Avstralija (5) in Brazilija (5). Skupaj s Slovenijo je stran všečkalo kar 20 držav.

Facebook stran je všečkalo 65,1% žensk in 33% moških. Prepričali smo največ žensk med 25 in 34 letom starosti (25,6%) in najmanj moških med 55 in 64 letom starosti (0,9%).

12. PRODAJA VSTOPNIC

Prodaja vstopnic za Ljubljana Festival 2012 je potekala na blagajni Križank in po telefonu na 01/241 60 26, na www.ljubljanafestival.si, na Eventimovih prodajnih mestih (www.eventim.si, Hiša vstopnic v Cityparku in Hali Tivoli v Ljubljani ter v Europarku v Mariboru), po telefonski prodaji na 01/420 5000, v spletni prodaji na vstopnice.com, napovednik.com, koncerti.net, na Petrolovih servisih, v trgovinah Big Bang, Kompasovih poslovalnicah, e-Študentskih servisih, 3 dva trafikah, (K) kioskih, Alpetourju, M Holidayсу, Mercator Hipermarketih, poslovalnicah Pošte v Sloveniji, na prodajnih mestih Slovenskih železnic v Ljubljani, Mariboru in Celju, na prodajnem mestu pred Slovensko filharmonijo. V Avstriji na spletnem mestu www.oeticket.com. V Italiji pri Multimedia-Radioattivitа (www.radioattivita.com) in Ticketpointu.

13. POSEBNI PROJEKTI

a) MusMA (Music Masters on Air)

Festival Ljubljana je že tretje leto sodeloval v evropskem projektu MusMA z izborom skladbe mladega slovenskega ustvarjalca in glasbenika, prvič letos pa je v okviru tega projekta organiziral tudi mednarodno delavnico za skladatelje, glasbenike, glasbene publiciste in organizatorje festivalov (od 20. do 22. 6.). V Ljubljani so pred strokovno poroto premierno zaživele skladbe za tolkala mladih ustvarjalcev, ki so jih izbrali na osmih evropskih festivalih. Svoje skladbe so predstavljali skladatelji: Onur Türkman iz Turčije, Francisco Novel Samano Calleja iz Španije, Ivan Brkljačić iz Srbije, Ivan Skender iz Hrvaške, Giulia Monducci iz Belgije, Dobromila Jasko iz Poljske, Aleksej Sisojev iz Rusije in Petra Strahovnik iz Slovenije.

Delavnice so obogatili še praznovanja slovenske opere buffe Battaglia Igorja Majcna, napisane za tolkala, koncert evropskih premier, okrogla miza na temo Terminologija pri tolkalih in glasbena delavnica za otroke. Uvodno srečanje glasbenega ateljeja MusMA 2012 je pozdravil tudi svetovno znani dirigent sir Simon Rattle, dirigent slavnostnega koncerta ob odprtju 60. festivalskega poletja.

b) Mednarodni orkester Maribor 2012 in Akademija Branimirja Slokarja

Prvič letos je Festival Ljubljana v svoj program v celoti vključil dejavnost Mednarodnega orkestra Maribor 2012 in Akademijo Branimirja Slokarja (od 15. 7. do 1. 8.). Projekt je potekal v Ljubljani in Mariboru, nato pa še na turneji v Italiji, Veliki Britaniji in Španiji. Udeležilo se ga je 350 glasbenikov iz 36 držav sveta. Po napornih, a navdušujočih dnevih izpopolnjevanja v klasični glasbi z mentorji in profesorji, ki sodijo v sam vrh svetovne glasbene poustvarjalnosti, so se na odlično obiskanih štirinajstih zaključnih koncertih mojstrskih tečajev v sklopu Festivala Ljubljana predstavili slovenskim poslušalcem. Predstavljeni program koncertov je zajel najzahtevnejša dela za solistične instrumente in manjše komorne skupine, tudi ob mojstrski spremljavi gostujočih pianistov. Od tega je 75 mladih članov »premičnega ansambla« oziroma orkestra MIO2012 navdušilo poslušalce v Unionski dvorani v Mariboru, Evropski prestolnici kulture 2012, v dvorani Marjana Kozine v Slovenski filharmoniji v Ljubljani, v italijanskem Čedadu, na zaključku festivala Mittelfest, v olimpijskem Londonu, kjer so doživeli odličen sprejem pri izjemno zahtevni londonski publiki v dvorani St. John Smith Square, in pred nabitim auditorijem v španskem mestu Salceda de Caselas.

c) Počitnice na Ljubljana Festivalu 2012

Posebno praznično darilo letošnjega festivala so bile štiri brezplačne delavnice, ki so razkrile glavne programske vsebine osrednjega slovenskega festivala: Na začetku je bil ritem (glasbeno-gibalna delavnica), Plesni poletni preludij (baletna delavnica), Festivalska

paleta (likovna delavnica), Superzvezda je rojena (glasbeno-gledališka delavnica). Posebno pozornost smo namenili otrokom in mladostnikom iz azila, v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije pa so otroci iz poletnega počitniškega varstva lahko kar tri dni preživeli s slovenskimi slikarji in kiparji v Plečnikovem poletnem gledališču. V delavnicah so sodelovali otroci in mladostniki od 8. do 21. leta iz 105 družin iz Slovenije, Afganistana, Alžirije, Kosova, Mongolije, Sierra Leoneja in Somalije. Delavnice sta oblikovali in vodili Maja Stojanov in Veronika Brvar s Festivala Ljubljana.

14. ALI STE VEDELI

a) Obletnice na Ljubljana Festivalu 2012

- 60 let poletnega festivala
- 60 let Evropskega združenja festivalov
- 21. nastop Vlada Kreslina
- 20 let umetniškega vodstva Darka Brleka
- 15 let Mednarodne likovne kolonije
- 150. obletnica rojstva Claudea Debussyja
- 140. obletnica rojstva Jožeta Plečnika
- 130. obletnica rojstva Igorja Stravinskega
- 120 let SNG Opere in baleta Ljubljana
- 100. obletnica rojstva Johna Cagea
- 99 let od premierne uprizoritve kulturnega baleta Posvetitev pomladi Igorja Stravinskega
- 60 let Mestnega gledališča ljubljanskega
- 50 let Slovenske popevke
- 10-letnica delovanja Ansambla za sodobno glasbo MD7
- 10-letnica delovanja Ansambla Gaudeamus

b) Krstne izvedbe in premiere

- Igor Majcen: Battaglia

21. junij, Mini teater
Stephen Altoft, Lee F. Ferguson

- Jani Golob: Ljubezen kapital, opera

27. junij, SNG Opera in balet Ljubljana
Člani SNG Opera in balet Ljubljana in SNG Maribor ter drugi

- Čarovnice iz Eastwicka, muzikal

6. julij, Križanke
Mestno gledališče ljubljansko

- Claudio Monteverdi: Orfej, opera

9. julij, SNG Opera in balet Ljubljana
Akademija za glasbo, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani

- Jesus Christ Superstar, muzikal

20. avgust, Križanke
Produkcija Bronowski v sodelovanju z The Really Useful Group Ltd.

- Sono mobile John Cage, Alexander Calder

5. september, Moderna galerija
Glasbeno vizualna izkušnja s pianistko Nino Prešiček in videastom Nevenom Kordo; glasbeni maraton (od 12.00 do 24.00) Cageeve glasbe, ki jo je napisal za film Works for Calder.

- Medeja

11. september, Križanke
Režija Tomaž Pandur. V glavni vlogi Alma Prica. Igralski ansambel HNK v Zagrebu z gosti.

c) S posluhom

- In na začetku je bil ritem

Glasbeno delavnico smo namenili mladim emigrantom iz azila v Ljubljani.

- Koncert z dobrodelnimi toni

Razstava portretov svetovno znanih skladateljev klasične glasbe, ki so se soočali z duševnimi motnjami in njihovimi zapleti.

- Marij Kogoj: Črne maske

Nacionalno pomembno operno delo, ki je bilo od svojega nastanka v 20. letih 20. stoletja izvedeno šele četrtič.

Sponzorji Ljubljana Festivala 2012

Glavni sponzor Ljubljana Festivala 2012:

TelekomSlovenije

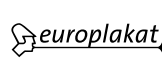
Sponzorji Ljubljana Festivala 2012:

Glavni medijski sponzor:

DELO

Medijski sponzorji:

Partnerji:

Uradni prevoznik:

Železniški prevoznik:

Letalski prevoznik:

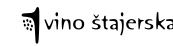
Medijski sponzor v gibanju:

Uradna penina:

Uradna bela vina:

Sponzorji in podporniki posameznih prireditev:

TelekomSlovenije

Dunajski filharmoniki, 20. 6.

KOBE

MusMA – Music Masters on Air

Na začetku je bil ritem, 20.-23. 6.; Plesni poletni preludij, 2.-4. 7.; Festivalna paleta, 9.-13. 7.; Superzvezda je rojena ali gib, drama, zvok, 20.-22. 8.

GENERALI

Poletna noč, 21. 6.

Gospoda Glembajevi, 26. 6.

SKB

Vadim Repin, 3. 7.; Theresa Plut, Tadej Horvat, 7. 8.

triglav

Michael Nyman, 4. 7.; Jesus Christ Superstar, 25. 8.

Maimuna Diko, Kvartet Riviera, 10. 7.; Orkester Mariinskega gledališča iz Sankt Peterburga in Valerij Gergijev, 3. 9.

Béjart Ballet iz Lozane, 19. 7.

Komorni orkester iz Perugie, 24. 7.

Zbor Smolni, 27.-31. 7.

Komorni orkester Dunajskega koncertnega združenja, 13. 8.

Jesus Christ Superstar, 20. 8.; Medeja, 13. 9.

Jesus Christ Superstar, 21. 8.

Jesus Christ Superstar, 22. 8.

Jesus Christ Superstar, 23. 8.

Koncert opernih arij, 27. 8.

Hommage á Stravinsky, 6. 9.

Medeja, 11. 9.

Medeja, 12. 9.

Medeja, 12. 9.

Ljubljana Festival 60
www.ljubljanafestival.si
20. 6.–13. 9. 2012

Izdal: Festival Ljubljana, septembra 2012.
Zanj: Darko Brlek, direktor in umetniški vodja.
Besedila: Veronika Brvar, Hermina Kovačič, Tanja Wondra, Anja Pirnat. Foto: Miha Fras, Domen Pal, Aljoša Rebolj, Nada Žgank, arhiv Festivala Ljubljana.
Oblikovanje: kromasom factory – graphic design.
Tisk: Klar, d. o. o.
Festival Ljubljana, Trg Francoske revolucije 1, 1000 Ljubljana; 01/241 60 00
www.ljubljanafestival.si